

колко-то при полюсы-тѣ, ако повърхность-та при екватора стой по-далечъ отъ центра, отъ колко-то при полюсы-тѣ, кое-то са и потвърждава отъ теорія-та.

Това като разумѣвамы, ный можемъ сега съ точность да опредѣлимъ фигура-та на земя-та, като принасямы едно махало съ опредѣлена дължина отъ екватора на различни широчини на сѣверъ и югъ. Като са пречете вѣрно число-то на люлѣянія-та въ единъ часъ при екватора, ный, колко-то повече отивамы на сѣверъ или на югъ, ще опредѣлимъ съ точность да ли са приближавамы къмъ центра на земя-та или са отдалечавамы отъ него. Тѣзи опыты дѣйствително были направены и дали най-удовлетворителны резултаты. Число-то на люлѣянія-та въ единъ часъ време расте колко-то повече ный отивамы на сѣверъ или на югъ, и въ една сразмѣрность, коя-то дава най-силно потвържденіе на истина-та за земя-та фигура, коя-то была получена отъ теоретическы-тѣ изслѣдванія; и всякой отъ тѣзи опыты показвалъ, че полярныя діаметръ на земя-та има 7824 мили, а пакъ екваторіалныя діаметръ има 7898 мили, като произвожда единъ родъ поясъ около екваторіалны-тѣ мѣста, кой-то са по-вдига около тринадесать мили надъ обща-та сферическа повърхность, описана около полярна-та ось, като около діаметръ.

Повече отъ двѣ хыляды години са изминѣли, откакъ было направено едно откритіе, кое-то показвало, че слъчова пакъ медленно са измѣнявалъ между неподвижны-тѣ звѣзды. Точка-та, въ коя-то той прѣсѣчалъ екваторіална-та линія, считала са въ продълженіе на много вѣкове за неподвижна, до като най-послѣ отккрыли, че и тя медленно са стѣпнѣва, като произвожда **прѣдвареніе на равноденствія-та**. Фактъ-тъ былъ пріетъ; но никаква дълбока проицательность, никакво напряженіе на умственны-тѣ силы немогли да угадать причины-тѣ на таквъзъ непостижимо измѣненіе. Почти въ сжцо-то време былъ отккрытъ и другъ фактъ. При внимателно-то наблюденіе намѣрили, че сѣверныя небесенъ полюсъ, или онѣзи небесна точка, въ коя-то продълженіе-то на земя-та ось пронизва небесна-та сфера, много полегка са мѣсти между неподвижны-тѣ звѣзды. Блѣскава-та звѣзда, коя-то едно време показвала мѣсто-то на полюса, и на коя-то денонощныя кръгъ на обыкаліеніе-то едвамъ са забѣлѣжалъ поради своя-та малость, тѣзи звѣзда, съ постыпенно-то изминуваніе на столѣтія-та, отдалечавала са повече и повече отъ полюса, постыпенно като описвала около него кръгъ съ по-голѣмъ и по-голѣмъ радіусъ. Внимателно-то наблюденіе на звѣзды-тѣ, кой-то были близо до полюса, скоро показало, че тука са движалъ полюса а не звѣзды-тѣ, кой-то были близо до него.

Кой бы можалъ да помисли, че и тѣзи двѣ явленія — обыкаліеніе-то на равноденственна-та точка и движеніе-то на сѣверныя небесенъ полюсъ — най-нова-та наука изслѣдвала до едно общо начало и доказала, по най-ясенъ начинъ, че и двѣ-тѣ сж послѣдствія на сферодайна-та фигура на земя-та, коя-то сега що изслѣдвахмы. Азъ нѣмамъ намѣреніе да са впуцамъ тука въ многотрудно-то изслѣдваніе на този чуденъ прѣдмѣтъ; но, съгласно съ начертанныя планъ, азъ неможъ да ви остава само съ едно помянуваніе на толкозъ поразителна истина, безъ да са не-